మొదటి సినిమా

కోటి

తెలుగు సినీ సంగీత ప్రపంచంలో తనకంటూ ఒక సువర్ణాధ్యాయాన్ని రచించుకున్న సంగీత సమ్రాట్టు శ్రీ సాలూరు రాజేశ్వరరావు గారు. వారి అబ్బాయియే ఐనా తనకంటూ ఒక పేరు తెచ్చుకోడానికి ఎన్నో ఇబ్బందులు పడ్డారు. ఎన్నో ఆటంకాలనధిగమించారు. తన నాన్నగారి సహాధ్యాయి శ్రీ టి.వి.రాజుగారి అబ్బాయితో కలిసి రాజ్-కోటిగా ఒక బ్రాండ్ నేమ్ సృష్టించుకుని పన్నెండేళ్ళపాటు గాఢమైన ముద్రవేసారు. మళ్ళీ ఒక ఎదురు దెబ్బ. ఇద్దరూ విడిపోయారు. శిఖరమెత్తు పేరు తెచ్చుకున్న జంట విడిపోతే మళ్ళీ ఒంటరిగా నిలదొక్కుకోవడం అంత తేలిక కాదు. దాన్నీ ఎదుర్కొన్నారు. మళ్ళీ కోటి గా మరో సంచలనం సృష్టించారు. ఎన్నో విజయవంతమైన తెలుగు సినిమాలకి తనదైన బాణీలో స్వరాలనందించి, తెలుగు వారి గుండెల్లో ప్రత్యేక స్థానాన్ని సంపాదించుకున్న 'కోటి'గారి స్వర జీవన ప్రస్థానం ఈ సంచికలో మీ కోసం ప్రత్యేకం.

నాన్నగారు శ్రీ రాజేశ్వరరావు గారు. అమ్మ గారు శ్రీ రాజేశ్వరీ దేవి. నేను పుట్టేసరికే నాన్నగారు మద్రాసులో స్థిరపడ్డారు కాబట్టి నా పుట్టుకా,బాల్యమూ, చదువూ అన్నీ మద్రాసులోనే . నేను పుట్టింది 1958 మే 28 వ తేదీన. మాది చాలా పెద్ద కుటుంబం. ఐదుగురు అబ్బాయిలు, నలుగురు అమ్మాయిలు. అబ్బాయిల్లో నేను నాలుగో అబ్బాయిని. చాలా రోజులు అందరం కలిసి ఒకే ఇంట్లో, ఎల్డామ్స్ రోడ్ లోని సొంత ఇంట్లో, ఉండే వాళ్ళం. మా ఇంటి వెనకాలే సుసర్ల దక్షిణా మూర్తి గారిల్లు ఉండేది. ఆ పక్కన ఎస్.వరలక్ష్మి గారు, ఓ చివర జి.వరలక్ష్మి గారు, పక్కన ప్రముఖ తమిళ నటుడు ఎస్.ఎస్.రాజేందర్ గారు ఎదుటి వీధిలో ఏడిద నాగేశ్వరరావు గారు, పి.జె.శర్మ గారు, విజయచందర్ గారు,....ఇలా అదంతా ఒక తెలుగు కాలనీలాగ అనిపించేది. అన్ని ఫేమిలీలు తరచూ కలుసుకుంటూ నా చిన్నతనంలో ఆప్యాయతలు, అనుబంధాలు చాలా ఆత్మీయంగా ఉండేవి.

పెద్దన్నయ్య రామలింగేశ్వరరావు గారు. పియానో స్పెషలిస్ట్. కాంబో ఆర్గన్ అనే ఎలక్ట్రానిక్స్ ఇన్స్ట్రుమెంట్‌లో కూడా ప్రావీణ్యం సంపాదించారు. చాలా సంవత్సరాలు నాన్నగారి వద్దా, చక్రవర్తిగారి వద్దా, నా దగ్గర కూడా కీబోర్డు ప్లే చేసారు. రెండో అన్నయ్య

పూర్ణచంద్రరావు గారు. గిటార్ స్పెషలిస్ట్. అన్ని రకాల గిటార్‌లు వాయించేవారు. ఇళయరాజాగారు, రాజన్-నాగేంద్ర గారు, చక్రవర్తిగారు, కొన్నాళ్ళు నా వద్ద కూడా గిటారిస్ట్‌గా పనిచేసారు. వాయిద్యాల ట్రెండ్ అంతా కీబోర్డ్ ప్రపంచం అయ్యాక సంగీతానికి స్వస్తి చెప్పి ఒక సాఫ్ట్‌వేర్ కంపెనీలో మేనేజర్‌గా చేస్తున్నారు. మూడో అన్నయ్య వాసూరావు. మీలో చాలా మందికి తెలుసు. దాదాపు 50 సినిమాలకి సంగీత దర్శకత్వం వహించారు. వందలాది టి.వి. సీరియల్స్‌కి సంగీతం సమకూర్చుతున్నారు. మిగతావారికి చదువు సరిగా రాలేదని నన్నైనా బాగా చదివించి ఏ ఐ.ఎ.ఎస్సో, ఐ.పి.ఎస్సో చెయ్యాలని ఉండేది నాన్న గారికి.

బాగా పేరున్న కాన్వెంట్ స్కూల్లోనే నా చదువు మొదలైంది. ఐతే నాన్న గారి ఆర్థిక పరిస్థితి అంతంత మాత్రమే కావడమూ, పెద్ద కుటుంబం అవడంతో అక్కడ ఎక్కువ రోజులు చదివించలేక మామూలు స్కూలుకి మార్చేసారు నన్ను. కేసరి హైస్కూలు అనీ తెలుగు వారు ఎక్కువగా చదివే స్కూలుకి పంపించారు.

తొమ్మిదేళ్ళ వయసులో అనుకోకుండా డ్రమ్స్‌తో పరిచయం ఏర్పడి అందులో బాగా ప్రావీణ్యం సంపాదించాను. మా పూర్ణచంద్రరావు అన్నయ్యగారికి ఆ రోజుల్లోనే ఒక పాప్ సింగింగ్ ట్రూప్ ఉండేది. ప్రతి ఆదివారం వాళ్ళ ప్రాక్టీస్ అంతా మా ఇంట్లోనే ఉండేది. అవన్నీ నేను దీక్షగా గమనిస్తూ ఉండేవాడిని. ఒకసారి వాళ్ళు లంచ్‌కి వెళ్ళిన సమయంలో సరదాగా డ్రమ్స్‌ని ఎలా వాయించాలో నేర్చుకున్నాను. సరిగ్గా వాళ్ళు ఎలా చేసే వాళ్ళో నేనూ అలానే వాయించడం ప్రాక్టీస్ చేసాను. నా అంత నేనే త్వరలోనే పట్టు తెచ్చుకోగలిగాను. మా అన్నయ్య వాసూరావు గారు ఇది గమనించి 'వీడికి మంచి అనుభవం వచ్చినట్లుంది..నాతో రా..' అని తన ట్రూప్ లో చేర్చుకున్నారు. అంత చిన్న వయసులో నేను డ్రమ్స్ వాయించడం అందరినీ ఆకట్టుకునేది. ఎక్కడికి వెళ్ళినా నా వయసూ, నా ప్రదర్శనా అదో స్పెషల్ ఎట్రాక్షన్! కొంతకాలానికి నాన్నగారికి తెలిసింది. 'నిన్నేదో చదివించి గొప్పవాడిని చేద్దామనుకుంటే నువ్వా ఇలానే తయారౌతున్నావా? డ్రమ్స్ లేవు ఏమీ లేవు.. మానెయ్. మళ్ళీ ఇలా కనిపించావంటే ఊరుకోను..' అని కేకలేసారు. చదువుమీదనే దృష్టిపెట్టమని బలవంతం చేసారు.

తొమ్మిదో తరగతి వరకూ బాగానే చదివాను కానీ పదో తరగతి నుంచీ స్నేహితుల సావాసం వల్ల చదువులో బాగా వెనకపడ్డాను. ఎప్పుడూ వాళ్ళతోనే తిరగడం, క్లాసులు ఎగ్గొట్టి సినిమాలకి వెళ్ళడం, ఇంట్లో లక్ష్యపెట్టక పోవడం..వగైరా లక్షణాలన్నీ అలవాటయ్యాయి. ఫలితం మొదటిసారి ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి ఫెయిల్ అయ్యాను. బహుశా మొదటిసారే కనుక స్కూల్ ఫైనల్ పాసై ఉంటే నా జీవితం వేరే మలుపు తీసుకుని ఉండేదేమో. తర్వాత డిగ్రీ వగైరా చదివి ఏ గవర్నమెంటు ఉద్యోగిగానో సెటిల్ ఐ ఉండేవాడినేమో.. మళ్ళీ రెండో సారి వ్రాసి మంచి మార్కులతోనే పాసయ్యాను. అప్పట్లోనే మంచి పర్సనాలిటీ, బోడీ బిల్డింగ్ చేస్తుండే వాడిని. ఎందుకోగానీ నేవీలో చేరి షిప్పుల్లో పనిచెయ్యాలని ఉండేది. నాన్నగారి మిత్రుడు హనుమంతరావు గారనే ఆయన ఉంటే ఆయన సహాయంతో విశాఖపట్నంలో నేవీలో ఇంటార్వ్యూకి హాజరయ్యాను. ఫిజికల్ ఫిట్‌నెస్ అన్నింటిలో సెలెక్ట్ అయ్యాను, కానీ క్వాలిఫికేషన్స్ దగ్గరకొచ్చేసరికి దెబ్బతిన్నాను. మొత్తానికి 'నాట్ సెలెక్టెడ్' అన్నారు. బ్యాక్ టు మద్రాస్..

పై చదువులు చదవాలన్న శ్రద్ధ లేదు. అలా ఫ్రెండ్స్‌తో తిరుగుతూ కాలం గడుపుతుండే వాడిని. ఐతే ఎలాగైనా డబ్బులు సంపాదించాలనీ, ఇంట్లో నాన్న గారికి సహాయం చెయ్యాలని మనసులో బాగా ఉండేది. అప్పటికే నాన్న గారికి అవకాశాలు తగ్గడమూ, ఇంట్లో ఇబ్బందులు ఎక్కువగా ఉండడమూ జరిగింది.

ఇలాంటప్పుడే ఒకసారి అనుకోకుండా ఒక సంఘటన జరిగింది. ఒక రోజు ఎందుకో ఇంట్లో ఉన్న గిటార్ ప్రాక్టీస్ చెయ్యాలనిపించింది. గిటార్ తీసుకుని పైన డాబా మీదికి వెళ్ళాను. మా ఇంట్లో ఒక మామిడి చెట్టు, వేప చెట్టు పైవరకూ పెరిగి డాబా మీదికి వంగి ఉండేవి. వాటి నీడలో కూర్చుని గిటార్ ప్రాక్టీస్ మొదలుపెట్టాను. ఆ ఆలోచన ఎందుకు వచ్చిందో, ఎలా వచ్చిందో తెలీదు. ఆ సంగీత సరస్వతీ కటాక్షమేమోనని అనిపిస్తుందిప్పుడు. అలా మొదలైన ప్రాక్టీసు ఆపలేదు. రోజూ కొనసాగించాను. నా కోసం నా

ఫ్రెండ్స్ గాంగ్ వస్తే ఇంట్లోలేనని చెప్పమనే వాడ్ని. గిటారే లోకమైంది. ఒక్కోసారి సాయంకాలం 4 కి కూర్చుంటే తెల్లవారుఝాము వరకూ ఆపకుండా ప్రాక్టీస్ చేసేవాడిని. రెండు నెలల్లో బాగా పట్టుదొరకడమే కాకుండా సొంతంగా రాగాలు కూర్చే స్థాయికి చేరుకున్నాను. ఇదంతా సొంత ప్రాక్టీసే.

ఇలా ప్రాక్టీస్ చేసాక మొట్ట మొదటసారి గిటారిస్ట్‌గా గాయకుడు రామకృష్ణ, వసంత గార్ల బృందంతో కలిసి నర్సరావు పేటలో,ఒక మేరేజ్ రెసెప్షన్‌లో పాల్గొన్నాను. జీవితంలో సోలో గిటారిస్ట్‌గా అదీ నా మొదటి స్టేజ్ ప్రదర్శన. అప్పుడు నాకు వచ్చిన పారితోషికం 40 రూపాయలు. ఇక్కడ నర్సరావు పేట అంటే ఇంకో విషయం చెప్పాలి మీకు. నేను ఉన్నదంతా మద్రాసే కాబట్టి ఎవరైనా ఆంధ్రా పేరు చెబితే చాలా కొత్తగా ఉండేది. ఆంధ్రా అంటే అదేదో అమెరికా దూరమంత అన్న భావం ఉండేది, మా పెద్ద బావగారి ఊరు ఆరంబాక్కం. అది ఆంధ్రా బోర్డర్‌లో ఉండేది. నేను అక్కడికి వెళ్ళినప్పుడు ఆంధ్రా వెళ్ళే లారీలని చూస్తుండేవాడిని. ఆగి ఉన్న లారీల మీద గూడూరు, నెల్లూరు అన్న పేర్లు చదివి ఆ లారీ చుట్టూ ఆరాధనా భావంతో తిరిగే వాడిని. అసలు ఈ 'ఆంధ్రా' అనే ప్రాంతాన్ని ఎప్పటికైనా చూస్తానా, చూస్తే నా జన్మ ధన్యమై పోతుంది కదా..అనిపించేది. అలా ఆంధ్రా చూడ్డం, నా మొదటి ప్రదర్శనకి నర్సరావు పేట వెళ్ళినప్పుడే

ఇదంతా 1972-73 ప్రాంతాల్లో. ఐతే తర్వాత సంగీత కార్యక్రమాలకి వేరే వూళ్ళు వెళ్ళడం నేను కొనసాగించలేదు. నా సొంత ప్రాక్టీసు కొనసాగిస్తుండగానే వి.కుమార్ అనే మ్యూజిక్ డైరెక్టర్‌గారి వద్ద గిటారిస్ట్‌గా అవకాశం సంపాదించుకోగలిగాను. ఆ రోజుల్లో కుమార్ గారు మోస్ట్ మెలోడియస్ మ్యూజిక్ డైరెక్టర్‌గా పేరు తెచ్చుకున్నారు. ఆయన పనిచేస్తున్న ఒక తమిళ సినిమా పాటకి మొట్ట మొదటి సారిగా నేను గిటార్ ప్లే చేసాను. టెక్నికల్‌గా చెప్పాలంటే అదీ నా మొదటి సినిమా. అప్పట్లో నెలకి 75 రూపాయలు ఇచ్చేవాళ్ళు. ఎంతకష్టమైనా పడి ఇంట్లో నాన్నగారికి సహాయం చెయ్యాలనేది తపన. ఆయన వద్ద కొంతకాలం పనిచేసాక, రమేష్ నాయుడు గారు హెచ్.ఎమ్.వి వారికి చేస్తున్న ఒక ప్రైవేట్ ఆల్బమ్‌కి గిటార్ ప్లే చేసే అవకాశం వచ్చింది. కుమార్ గారి వద్ద పనిచేస్తున్నప్పుడు చూసి -ఆయన నన్ను పిలిచారు. రమేష్ నాయుడు గారి వద్ద పనిచేయడమంటే ఐ.ఎస్.ఐ మార్కులాంటిది. కాలం ఏదో జరిగి పోతుండేది కానీ సరిగ్గా స్థిరమైన ఆదాయం వచ్చే అవకాశాలు రాలేదు. నాన్నగారికీ అవకాశాలు బాగా తగ్గిపోయాయి. ఎవరైనా బిజీ సంగీత దర్శకుడు వద్ద చేరితే మంచిదనే ఆలోచన వచ్చింది.

ఇక్కడింకో విషయం చెప్పాలి మీకు..

నేను చాలా చిన్న వయసునుంచే మా ఎంబాసిడర్ కారు నడుపుతుండే వాడిని. ఎస్సెల్సీ అయ్యాక కూడ పని పాట లేకుండా తిరిగే వాడిని కాబట్టి మాఇంట్లో అందరికీ నేనే డ్రైవర్‌ని. నాన్నగారు కూడా నా డ్రైవింగ్‌నే ఇష్టపడేవారు. అమ్మనీ, అక్కయ్యలని ఎప్పుడు బజారుకి తీసుకెళ్ళాలన్నా నేనే డ్రైవర్‌ని. ఇలా వాళ్ళు పని చూసుకుని వచ్చేలోగా కారులో ఉన్న డొక్కు టేప్ రికార్డర్‌లో (దాన్ని కిందా మీదా రెండు దెబ్బలు వేస్తే గానీ పనిచేసేది కాదు!) నాన్న గారు సేకరించి పెట్టిన మంచి పాటలు, పాశ్చాత్య సంగీతమూ వింటుండే వాడిని. ఆ రోజుల్లో మా అన్నయ్యలు ముగ్గురూ మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ చక్రవర్తిగారి వద్ద పనిచేస్తుండే వారు. వాళ్ళని అక్కడికి తీసుకెళ్ళడం, తిరిగి పికప్ చేసుకోవడం అన్నీ నేనే చేస్తుండేవాడిని. ఆ విధంగా రోజూ చక్రవర్తి గారిని కలిసే అవకాశం వచ్చేది. పైగా నాన్నగారి మీద వారికున్న గౌరవం వల్లకూడా మా అన్నయ్యలని చూసినట్లే నాతోనూ బాగా మాట్లాడే వారు.

కనిపించినప్పుడల్లా "ఏం చేస్తున్నావురా..?" అని అడిగే వాళ్ళు. గిటార్ ప్రాక్టీస్ చేస్తున్నానని అనగానే "ఊఁ..బాగా నేర్చుకో. పూర్తిగా ప్రాక్టీస్ చేసాక చెప్పు" అనే వారు. ఒక రోజు నేనే ధైర్యం చేసి, జెమినీ స్టూడియోలో రికార్డింగ్‌లో, ఉండగా 'మీవద్ద జాయినవ్వాలని ఉంది' అని అడిగాను. "అంతా వచ్చేసిందా..సరే అయితే. మంచి రోజు చూసి జాయిన్ ఐపో.." అని గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చారు. ఆ రోజు చాలా ఆనందం అనిపించింది. ఇంటికి వెళ్ళి ఎంతో ఆనందంతో అమ్మగారికీ, నాన్న గారికీ చెప్పి ఆశీస్సులడిగాను. వాళ్ళు

హృదయపూర్వకంగా దీవించారు.

ఇంకో చిన్న విషయం చెప్పాలి. మా ఇంట్లో నాకంటే ముందు లీల అనే పాప పుట్టింది. త్వరలోనే తను దేవిలో లీనమై పోయింది. తనపేరు మీద మా ఇంట్లో చిన్న గుడి లాంటిది 'కన్యమ్మ' పేరుమీద ఉంది. ఇప్పటికీ తననే మేము కులదైవంగా పూజిస్తుంటాము. మరునాడు పొద్దునే నేను రెడీ ఐ భుజానికి గిటార్ వేసుకుని మా ఇంట్లోని కన్యమ్మ గుడి వద్ద నిలుచుని అమ్మా, నాన్నా ఆశీస్సులు తీసుకున్నాను. అదీ నా జీవితాన్ని మలుపు తిప్పిన క్షణం.. ఆ ఆశీస్సులే ఇప్పటికీ నన్ను కంటికి రెప్పలా కాపాడుతున్నాయని భావిస్తాను.

అది 1975 సంవత్సరం. దాదాపు ఈ 35 సంవత్సరాల్లో ఎన్నో ఎత్తు పల్లాలు చూసాను. మా గురువు గారు చక్రవర్తిగారి పీక్ పీరియడ్ చూసాను. ఆయన డౌన్ ఫాల్ చూసాను.. నేనూ ఎత్తులు ఎక్కాను, కష్టాలుపడ్డాను.. ఐనా ఎప్పటికప్పుడు ముందుకి వెళుతున్నానంటే అదంతా రోజు నా తల్లిదండ్రులందించిన దీవెనల ఫలితమేనని నమ్ముతాను.

ఆ విధంగా చక్రవర్తిగారి వద్ద రిథమ్ గిటారిస్ట్‌గా నా సినీ సంగీత జీవన మొదలైంది. దాదాపు 8 సంవత్సరాలు ఆయన వద్దనే శిష్యరికం చేసాను. ఆయనకి ప్రియ శిష్యుడ్నయాను. ఆయన నన్ను తన కొడుకుతో సమానంగా చూసుకునే వారు. కొడుకు, శిష్యుడు, సేవకుడు, సోదరుడు , ఆత్మీయుడు అన్నీ నేనే ఆయనకి. ఎక్కడికి వెళ్ళినా నేను తోడుండాల్సిందే ఆయన బయలు దేరడానికి ముందు కారు శుభ్రంగా తుడిచి సిద్ధం చేసేవాడిని. కేవలం గురువులానే కాక ఆయన్నో గైడ్‌గా , జీవిత మార్గదర్శిగా భావించేవాడిని. మా ఇద్దరి అనుబంధం అలానే కొనసాగింది. ఆయన అప్పట్లో బిజీయెస్ట్ మ్యూజిక్ డైరెక్టర్. అలానే అసిస్టెంటులు కూడ చాలామందే వుండేవారు. ఆయన వద్ద చేరాక కాస్త ఆదాయం కూడా కళ్ళచూడసాగాను. మరే వ్యాపకమూ చూసుకోవాల్సిన అవసరం రాలేదు. ఆయన వద్ద ఖాళీ దొరికినప్పుడు ఇతర సంగీతదర్శకుల వద్దకూడా పనిచేసే వాడిని. బప్పీలహరి. లక్ష్మీకాంత్ ప్యారేలాల్, ఆర్.డి.బర్మన్, పెండ్యాల, రమేష్ నాయుడు..ఇలా మహామహుల దగ్గర పనిచేసే అవకాశము, వాళ్ళ శైలులు పరిశీలించే అదృష్టమూ లభించాయి. నేను 1975లో చేరితే, 1980లో రాజు చక్రవర్తిగారి వద్ద చేరాడు. అప్పుడు మేము ప్రేమాభిషేకం పాటల కంపోజింగ్ లో ఉన్నాం. ఆ సమయంలో రాజు వచ్చాడు. ఇద్దరం కలిసి మరో మూడేళ్ళపాటు అంటే 1983 వరకూ చక్రవర్తిగారి దగ్గరే కొనసాగాము. మమ్మల్ని ఫిల్మ్ మ్యూజిక్‌లో చక్రవర్తిగారు ఎంత నిష్ణాతుల్ని చేసారంటే చాలా సినిమాలకి రీరికార్డింగ్ మొత్తం మాకే అప్పచెప్పేసేవారు.

1983 లో మా ఇద్దరి జీవితం మరో కొత్తమలుపు తిరిగింది. రాజు నాన్న గారికి మిత్రుడైన వెంకట్రామరాజు అనే నిర్మాత గారు 'ప్రళయగర్జన' అనే సినిమా తీస్తూ రాజుని సంగీత దర్శకత్వం చెయ్యమని అడిగారు. రాజు నా వద్దకి వచ్చి ఇలా 'అవకాశం వచ్చింది.. నువ్వూ నాతో రా..కల్సి చేద్దాం' అని అడిగాడు. 'అలా ఎందుకు? నీకు వచ్చిన అవకాశం కదా. నువ్వే చెయ్యి. నేను సహాయం చేస్తానులే' అన్నాను. "రేపు నువ్వూ ఒక మ్యూజిక్ డైరెక్టరవు తావు గదా. అప్పుడైనా నీకో మనిషి సహాయం కావాలి. నాకు ఇప్పుడే కావాలి. ఇప్పటినుంచే ఎందుకు కలిసి చెయ్యకూడదు?" అన్నాడు. అది సమంజసమే అనిపించింది. సరే అన్నాను.

'ప్రళయ గర్జన' లో మోహన్ బాబు గారు హీరో. పిసి రెడ్డి గారు దర్శకులు. మా ఇద్దరినీ కలిపి రాజ్-కోటి గా నామకరణం చేసింది ప్రముఖ సౌండ్ ఇంజినీర్ స్వామినాథన్ గారు. ఆయన దాదాపు తెలుగు చిత్రసీమలో అందరు సంగీత దర్శకులకీ శబ్దగ్రాహకుడుగా పనిచేసారు. దాదాపు 10, 000 సినిమాలకి పైగా అనుభవం. ఆయనే మా ఇద్దరినీ 'రాజ్-కోటి' గా మార్చారు. ఈ విషయం నేను చెప్పడానికి ముందుగానే ఎలాగో చక్రవర్తిగారికి తెల్సింది. ఆయన చాలా బాధ పడ్డారట. "నేనే వాడిని మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ గా పరిచయం చేద్దామనుకున్నాను. వాడిలా తొందరపడి వెళ్ళిపోతాడా?" అని బాధపడ్డారు. వెళ్ళిపోవడం కాదనీ, వచ్చిన అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకుంటున్నానని చెప్పినా ఆయన బాధ పడ్డం మానలేదు. బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారు కూడా చెప్పి చూసారు. చక్రవర్తి

గారికి నామీద కల్మషంలేని ప్రేమ. అందుకే అంతలా బాధపడ్డారు. ఇటు చూస్తే నన్నే నమ్ముకున్న మిత్రుడు. చివరికి నామీద నమ్మకం ఉన్న రాజు వైపే మొగ్గి ‘ప్రళయగర్జన‘ కి ‘రాజ్-కోటి‘ గా సంగీత దర్శకత్వం చెయ్యడానికి ముందుకి వెళ్ళాను.

1983 నవంబర్ రెండో వారంలో రికార్డింగ్ మొదలు. ముందు రోజు వరకూ చక్రవర్తి గారితో టెన్షనే. ఎలాగైతేనేం వేటూరి గారు వ్రాసిన పాట ఎస్పీ బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారు, సుశీల పాడగా విజయా గార్డెన్స్ డీలక్స్ థియేటర్ లో రికార్డింగ్ అయింది. అదే నా తొలి సినిమా. ఐతేపాట రికార్డింగ్ అయ్యాక చెప్పారు నిర్మాత గారు ‘ఇప్పుడు దీన్ని తీసుకెళ్ళి హీరో గారికి వినిపిస్తాము. ఆయన ఓకె అంటే ఫైనలైజ్ చేస్తాం‘ అన్నారు. మళ్ళీ మా గుండెల్లో రైళ్ళు. ఎలాగైతేనేం మోహన్ బాబుగారు పాట వినడం , వెంటనే ఓకె చెయ్యడం మా మొదటి సినిమాలోని మిగతా పాటలు నిరభ్యంతరంగా ముందుకి సాగడం జరిగింది.

ఇంకో పిట్టకథ ఏమిటంటే రాజు కేసరి హస్కూల్లో స్టూడెంట్‌గా ఉండగా మోహన్‌బాబుగారు (అప్పడు యన పేరు భక్తవత్సలం నాయుడు) అదే స్కూల్లో డ్రిల్ మాస్టారు గా వుండేవారు. అంటే గురు శిష్యులిద్దరూ, మ్యూజిక్ డైరెక్టరూ, హీరోలుగా మళ్ళి ఇక్కడ కలుసుకున్నారన్న మాట.

అలా మా మొదటి సినిమా విడుదలైంది. సంగీతానికి మంచి పేరే వచ్చింది. కానీ తర్వాత ఆర్నెల్ల వరకూ ఒక్క అవకాశమూ లేదు. అప్పుడో చిన్న సినిమా. తర్వాత నాలుగు నెలలకి మరో చిన్న సినిమా.. తర్వాత కూడా అలాంటి సినిమాలే రావడం మొదలయ్యాయి. ఎక్కువ రెమ్యునరేషన్ ఉండేది కాదు. మొత్తం సినిమా బడ్జెట్టే 3-4 లక్షలు ఉండేది! జేమ్స్‌బాండ్ 999, కాళరాత్రి..అన్నీ ఇలాంటి ఫైటింగ్ సినిమాలే. ఇలా చిన్నా చితకా సినిమాలు చేస్తున్నా గానీ చక్రవర్తిగారి వద్ద మేమిద్దరం అసిస్టెంటులుగా చేయడం మానలేదు. ఎస్పీ గారి మధ్యవర్తిత్వంతో గురువుగారి వద్దకూడా కొనసాగాము. అయితే ఇంతకు ముందున్నంత కంఫర్ట్‌నెస్ లేకుండింది. ఎంతలేదన్నా మేము అసిస్టెంటులుగా వుండగానే ఎవరో నిర్మాతలు వచ్చి కొత్త సినిమాల గురించి అడుగుతుండే వారు. మా గురువుగారికి అది నచ్చేది కాదు. ఒక విధమైన అనీజీనెస్ పెరగసాగింది. గురువుగారు దగ్గర ఫైనల్ రికార్డింగ్‌లో ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ బాలెన్సింగ్ అంతా ఎప్పుడూ నేనే చూసుకుంటుండే వాడిని. గురువుగారు ముభావంగా వుంటున్నాకానీ నా పని నేను చేసుకుపోతుండేవాడిని. ఆయన రికార్డింగ్ థియేటర్‌కి వచ్చి కూడా నన్ను పలకరించకుండా ఇంజినీర్స్‌తో మాట్లాడి వెళ్ళిపోయేవారు.. రోజు రోజుకీ మనసులో గాయం పెద్దదవసాగింది. 1986లో ఒకరోజు ఎ.వి.ఎమ్-జి థియేటర్ నుంచీ నా గిటారూ. మిగతా సామానులన్నీ ఆటోలో వేసుకుని గురువుగారికి గుడ్ బై ఇంటికి వచ్చేసాను.

అప్పటికి దాదాపు నలభై సినిమాలు చేసాం కానీ పెద్ద పేరు ఆదాయం రెండూ లేవు. అప్పటికి పెళ్ళై సంవత్సరం అయింది. ఒక పాప కూడా పుట్టింది. పాపకి పాల డబ్బాలు కొనడానికి కూడా డబ్బులు లేని పరిస్థితి. మా ఇంట్లో నాన్న గారు ఒక సిస్టమ్ పెట్టారు. ఎవరి ఫేమిలీకి కావాల్సిన సంపాదన వాళ్ళే తెచ్చుకోవాలి. వాళ్ళ ఆదాయంలో కొంత ఇంటి ఖర్చులకి కూడా ఇవ్వాలి. చాలా దుర్భరమైన పరిస్థితి. అమ్మాయి పాల డబ్బాలకోసం అన్నయ్యల వద్ద అప్పుచేసేవాడిని. గురువు గారి వద్దనుంచీ వచ్చి తప్పుచేసానా అని బాధపడుతుండే వాడిని. కాలం పెట్టిన పరీక్షలో తట్టుకున్నాము.. ఇలా బాధలు పడ్డ కొంతకాలానికి కొంచెం కొంచెం సినిమాలు రాసాగాయి. పాప పుట్టిన వేళావిశేషం అనుకున్నాను.

అప్పుడు ఒక చిన్నబ్రేక్ వచ్చింది మా మొదటి సినిమా దర్శకుడు పి.సి.రెడ్డి గారే మమ్మల్ని హీరో కృష్ణ గారి వద్దకి తీసుకెళ్ళి పరిచయం చేసారు. కృష్ణ గారు మా బ్యాక్‌గ్రౌండ్ విన్న వెంటనే అవకాశం ఇచ్చేసారు. అది ఆయన చేస్తున్న‘ నా పిలుపే ప్రభంజనం‘ అనే

సినిమా. ఆవిధంగా పెద్ద హీరో సినిమాలకి కూడా పనిచెయ్యగల సత్తా వున్న సంగీతదర్శక ద్వయం అని పేరు తెచ్చుకున్నాం. వెంటనే శోభన్‌బాబు గారి 'సంసారం' ఛాన్స్ వచ్చింది.

1985 ప్రాంతాల్లోనే మాకు ఒక కీబోర్డ్ ప్లేయర్ కావాలని మా ఇన్‌ఛార్జ్‌తో చెబితే దిలీప్ అనే కుర్రవాడిని తీసుకొచ్చాడు. అప్పట్లో అతను మా వద్ద సింగిల్ కీబోర్డ్ వాయించేవాడు. అప్పటినుంచీ దాదాపు ఐదేళ్ళపాటు మా వద్ద శిష్యరికం చేసిన దిలీపే ఈ నాటి ఆస్కార్ అవార్డ్ విజేత రెహమాన్. పనిలో ఎంతో శ్రద్ధగా, నమ్మకంగా, వినయంగా ఉండేవాడు. ఆ రోజుల్లో ఎలక్ట్రానిక్స్ వాయిద్యాలు ఎక్కువగా ఉపయోగించే సంగీత దర్శకుల్లో మేము ముందుండే వాళ్ళం. అపట్లో వొచ్చిన రోలాండ్ ఎస్ 50 అనే లేటెస్ట్ సాంప్లర్ కీబోర్డ్ ని మొదటి సారిగా సంపూర్తిగా ఉపయోగించింది మేమే. దిలీపూ, మేమూ కలిసి దానిలోని వాయిద్య సమ్మేళనాలన్నింటినీ పిండి వేసాం. అలా చేసిన 'మరణ శాసనం' అన్న కృష్ణంరాజు గారి సినిమా ఒక సెన్సేషన్. దానిలో పాటలు లేవు. కేవలం నేపథ్య సంగీతమే. రోలాండ్ కీబోర్డుతో ఆ సినిమాకి మేమిచ్చిన బ్యాక్ గ్రౌండ్ స్కోర్ అప్పట్లో టాక్ ఆఫ్ ది టౌన్ అయింది. అది చూసిన నాగబాబు గారు, పవనకల్యాణ్ గారు మా గురించి సుప్రీమ్ హీరో చిరంజీవి గారికి చెప్పారు. ఆయనా వెంటనే మాకు 'యముడికి మొగుడు' చిత్రానికి అవకాశం ఇచ్చారు. మా సంగీత జీవితంలో అదో పెద్ద మలుపు. రాక రాక వచ్చిన అవకాశం.. మొత్తం మా శక్తులన్నీ కేంద్రీకరించి సినిమా చేసాం..'అందం హిందోళం..', 'వాన జల్లు...' అన్నీ సూపర్ డూపర్ హిట్ అయ్యాయి. సినిమా 250 రోజుల పాటు ఆడింది. సినిమా విజయానికి సంగీతం చాలా తోడ్పైందని పరిశ్రమలో అందరూ చెప్పుకున్నారు. అంతే ఇంక రాజ్-కోటి వెనక్కి తిరిగి చూసుకునే అవసరం రాలేదు. 1983 నుంచీ 1888 వరకూ ఐదేళ్ళలో కేవలం 50 సినిమాలు చేస్తే 1989 నుంచీ 1995 వరకూ ఆరేళ్ళలో 300 పైగా సినిమాలు చేసాము. తెలుగులో జంట సంగీత దర్శకులు ఎవ్వరూ మేమిద్దరం కలిసి చేసినన్ని సినిమాలు చెయ్యలేదు. ఒక దశలో తెలుగు సినిమా మ్యూజిక్ అంటే రాజ్-కోటినే అన్నంతగా పేరు తెచ్చుకున్నాం. ఎవరైనా ముందు మా వద్దకే వచ్చేవాళ్ళు. మేము వద్దంటేనే ఎక్కడికైనా వెళ్ళేవాళ్ళు. అలా మాది ఒక ప్రభంజనం నడిచింది.

చక్రవర్తిగారు అప్పుడప్పుడు స్టూడియోలో కనిపించి ఆప్యాయంగా పలకరించేవాళ్ళు. 'ఏరా..మళ్ళీ నాదగ్గరకి రావా.. నా రికార్డింగ్ బేలెన్స్ చెయ్యవా..?' అని చనువుగా అడుగుతుండే వారు.

ఇంత వువ్వెత్తున సాగుతున్న మా సంగీత కెరటం..1995లో అనుకోని తీరాన్ని తాకి కూలింది. 1995లో ఇద్దరం విడిపోవడానికి నిశ్చయించుకున్నాం. మా కాంబినేషన్‌లో చిట్టచివరి సూపర్ హిట్ 'హలో బ్రదర్'. 'పోకిరి రాజా', 'అస్తి మూరెడు -ఆశబారెడు' సినిమాలకి చివరి సారిగా ఇద్దరం కలిసి చేసాం. ఆ సినిమాలకి రీ-రికార్డింగ్ సమయానికే రాజ్ వెళ్ళిపోవడంతో అదీ నేనే చేసాను

మళ్ళీ క్రాస్ రోడ్స్. అంత విజయవంతమైన 'రాజ్ - కోటి ' బేనర్ క్లోజయింది అనేది చిత్రసీమలో సంచలనం. నాకు అదొక అగ్ని పరీక్ష. మళ్ళీ నన్ను నేను ప్రూవ్ చేసుకోవాల్సిన పరిస్థితి. చేసుకోగలనా లేనా అన్న సందిగ్ధం. ఇలాంటి పరిస్థితి ఎందుకొచ్చిందా అన్న విచారం. అప్పట్లో నా భార్య నాకిచ్చిన ప్రోత్సాహం మరువలేనిది. ఎప్పటికప్పుడు ధైర్యం చెబుతూ ఎలాంటి డిప్రెషన్‌కీ లోను కాకుండా నన్ను కంటికి రెప్పలా చూసుకునేది. మళ్ళీ అమ్మా నాన్న గారి ఆశీస్సులతో వొంటరిపోరాటం మొదలుపెట్టాను. జంటగా వందలాది సినిమాలకి పనిచేసినా ఒంటరి నేనే సరికి ఎవరు ఇస్తారా అవకాశం అన్నట్లుండేది.

అప్పుడు సోలో సంగీతదర్శకుడిగా నా పునర్జన్మకి కారణం 'జగపతి' రాజేంద్ర ప్రసాద్‌గారు. ఆయన దర్శక, నిర్మాణంలో జగపతి బాబు హీరోగా నిర్మిస్తున్న 'భలే బుల్లోడు' కి అవకాశం ఇచ్చారు. 'కోటి'గా నా మొదటి సినిమా 'భలే బుల్లోడు' అయింది. ఆ పరిస్థితుల్లో నన్ను నమ్మి నాకా అవకాశం ఇచ్చిన రాజేంద్రప్రసాద్ గారి రుణం ఏమిచ్చినా తీర్చుకోలేనిది. నెమ్మది నెమ్మదిగా నన్ను నేను నిరూపించుకో గలిగాను. ఇ.వి.వి గారి లాంటి స్టార్ డైరెక్టర్లు అవకాశాలివ్వడం మొదలుపెట్టారు. 'అల్లుడా మజాకా,' 'ఆయన కిద్దరు,' 'ముఠామేస్త్రి' ఒక్కొక్కటే హిట్స్ రావడం మొదలయ్యాయి. 'పెదరాయుడు' మళ్ళీ ఒక సంచలనం..ఇంక వెనక్కి తిరిగి చూడలేదు.

మొన్నటి 'అరుంధతి' వరకూ సోలో గా 150 పైగా సినిమాలు చేసాను. సినిమా బేనర్‌తో ,స్టార్ కేస్టింగ్‌తో నిమిత్తం లేకుండా నేనిచ్చిన ఉత్తమ సంగీతాన్ని తెలుగు ప్రేక్షకులు మనసారా స్వాగతించారు. సినిమా జయాపజయాలతో సంబంధం లేకుండా 'కోటి' సంగీతం అంటే ఒక స్థాయిలో ఉంటుంది అన్న పేరు నిలబెట్టుకుంటూ వస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరాల్లోనే ఒక 40 వరకూ కన్నడ సినిమాలకీ సంగీతం ఇచ్చాను. 18 వరకూ హిందీ సినిమాలకి నేపథ్య సంగీతం సమకూర్చాను... మీ అందరి ఆదరాభిమానాలు, మా అమ్మనాన్నలు, గురువు గారు చక్రవర్తి గారి ఆశీస్సులతో ఇంతటి వాడినయ్యాననుకుంటాను. ఇప్పటికీ కనీసం ఆరు నెలలకోసారైనా మా గురువు గారు 'చక్రవర్తి' గారు కలలో కొచ్చి నన్ను దీవిస్తుంటారు. నా జీవితంలో నా కుటుంబ సభ్యుల తరువాత ఆయనతో ఏర్పడిన అనుబంధం ఎప్పటికీ మర్చిపోలేనిది.

ఇలా సినీ సంగీత జీవితం ఒక ఎత్తు ఐతే గత కొద్ది నెలలుగా జీ.తెలుగు ఛానెల్ లో వస్తున్న లిటిల్ ఛాంప్స్ మరో ఎత్తు. 30 సంవత్సరాల్లో సినిమాల వల్ల వచ్చిన పేరుకి ధీటుగా ఈ కార్యక్రమం నాకు ఆత్మీయ అభిమానుల్ని సంపాదించి పెట్టింది. ఎక్కడ ఎవరు కనిపించినా 'ప్రతి బుధవారం, గురు వారం మిమ్మల్ని టి.వి.లో చూస్తుంటే మా కుటుంబసభ్యుల్లో ఒకరిని చూసినట్లే ఉంటుంది. బాల గాయనీ గాయకులకి మీరిచ్చే సూచనలు సలహాలు మరువలేనివి' అంటుంటే మనసు ఆర్ద్రమౌతుంటుంది.

ఇన్ని విజయాలు సాధించినా ఒక్క విషయం మాత్రం ఇప్పటికీ నన్ను వెంటాడుతుంది. ఐదు సంవత్సరాల క్రిందట అమ్మ గారు చనిపోయినప్పుడు నేను హైదరాబాదులో ఉండడం వల్ల తన పక్కన లేక పోయాను. చివరిచూపుకి, మాటకి నోచుకోలేకపోయాను. జీవితాంతం నన్ను వెంటాడే దురదృష్ట క్షణాలవి.

ఇలా నా 35 సంవత్సరాల సినీ సంగీత జీవితాన్ని నెమరు వేసుకునే అవకాశం కల్పించిన 'కౌముది' పత్రికకి, అంతర్జాతీయ తెలుగు సాహితీ ప్రియులకీ నా అభివందనాలు.

పెద్దబ్బాయి , యువ హీరో రాజీవ్ తో కోటి

ఇంటర్వ్యూ: కిరణ్‌ప్రభ